

Monumentnummer*: 518452

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 december 2001**
Kadaster deel/nr **82898/59**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amsterdam		Amsterdam		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Rokin	92			1012 KZ	Amsterdam		
Rokin	96			1012 KZ	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Amsterdam		F	7317	A2			
Amsterdam		F	7317	A1			

Omschrijving**

Inleiding

Een in 1914-1915 gebouwde SIGARENWINKEL met magazijn, kantoren en in pandige conciërgewoning. De voormalige percelen Rokin 92,94,96 werden hiertoe gesloopt door de firma Staal & Haalmeyer. De opdrachtgever was A.J.N. Nyman. Sinds 1856 waren leden van de familie Nyman vennoten in de firma Hajenius. Gebouwd naar een ontwerp van de Gebr. van Gendt ALzn. Gebouwd in de Um 1800-stijl. De naam 'De Rijnstroom' in de gevel herinnert aan het gelijknamige hotel aan de Dam waar Pantaleon Gerhard Coenraad Hajenius vanaf 1826 een sigarenwinkel dreef. Een groot deel van het interieur van het pand aan het Rokin is intact gebleven: delen van de met marmer beklede wanden, toonbanken en mahoniehouten kasten. Zeer bijzonder is de tegenwoordige 'klimaatkamer', destijds bestemd voor het proeven van de sigaren. Aan de achterzijde bevond zich een lagere bebouwing van één bouwlaag, hierin oorspronkelijk een deel van de opslagruimte, de pakruimte en de showroom. Tussen dit deel en de winkel lag de grote magazijnruimte.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Winkelbedrijf met magazijn en kantoren op een grotendeels rechthoekig grondplan tot stand gekomen. Gevel is opgebouwd uit blokken Obernkirchener zandsteen. De plint is opgebouwd uit blokken graniet. In het gebouw laten zich aan de voorzijde zes bouwlagen onderscheiden: kelder, begane grond en vier verdiepingen onder een kap. Achter deze kap bevindt zich een deel afgesloten met een plat dak. Tegen de achtergevel is nog een lagere bebouwing. Op het platte dak de lantaarn ter verlichting van het centrale trappenhuis. De voorzijde van het pand wordt door een schilddak afgesloten. De noklijn heeft de vorm van een zeer scherpe wig. Versterkte kepers en nok. Dekking met shingles. Pirons op de uiteinden van de nok. Drie kleine dakkapellen met stompe beëindiging en dubbele en gelede draairamen in het venster. De voorgevel is asymmetrisch en toont aan de rechterzijde een lichte risalering van één travee. Dit risalerende deel loopt door in een geveltop in de vorm van een driepas. De gevel laat zich verder verdelen in een vlak deel onder de cordonlijst en een d.m.v. pilasters geleed deel boven die lijst. De risalering rechts heeft op het niveau van de begane grond een kleine toegangsdeur in portiek met hardstenen stoepstap. Oorspronkelijke eikehouten gestoken deur, profilering in het natuursteen en decoratieve lijst. Hierboven drie gekoppelde verticale lichten, verdiept geplaatst in nissen. Geometrische decoraties en lijstwerk. Hierboven een verdiept geplaatst venster met vierdelig geleed bovenlicht. Aan de linkerkant op het niveau van de begane grond de centrale toegangspartij met oorspronkelijke dubbele openslaande deur. Boven het kalf een horizontaal licht met bijzondere houten tracerings. Aan weerszijden van de deurpartij brede pijlers met decoratieve 'kapiteel'. Hierboven een grote gevelsteen met in- en uitzwenkende afsluitende lijst aan de bovenzijde. Onder het veld de naam 'P.G.C. HAJENIUS' en 'ANNO' 1914'. In het veld het koninklijk wapen: leeuwen ondersteunen een gekroond schild waarop leeuw met zwaard, banderol met 'je maintiendrai'. Aan weerszijden van de toegangspartij de winkeletalages. Hierboven een breed venster met drievoudige verticale geleiding. Ook de bovenlichten zijn op deze wijze verder geleed. Winkeletalage en venster daarboven zijn ten opzichte van de toegangspartij en venster daarboven iets teruggezet. Het venster boven de toegangspartij is smaller en is onder het kalf ongeleed. Het bovenlicht is vijfvoudig geleed. Cordonlijst met profilering. Hierboven drie verdiepingen. Het rechter risalerende deel toont over drie verdiepingen een getrapte nis met hierin verdiept geplaatst op elke verdieping één venster. Venster is ongeleed onder het kalf en heeft een meervoudig geleed bovenlicht. Gevelbeëindiging met top in de vorm van een driepas en hierin een centraal rond venster met geprofileerde lijst en hijsinstallatie van gebogen stangen. Afsluitende geprofileerde lijst. Het linkerdeel van de gevel toont op de hoeken en tussen de traveeën pilasters; deze zorgen voor een sterke verticale geleiding van dit geveldeel. Pilasters hebben in het midden een geblokte stijl en verder een fantasiekapiteel. De vensters zijn verdiept geplaatst. Links en rechts op de verdiepingen brede vensterpartijen met middenvensters met middels verticale roeden vierdelig gelede bovenlichten. Aan weerszijden van deze vensterdelen smalle vensters met bovenlichten. Posten zijn van natuursteen. Vensters van de middentravee zijn ongeleed aan de onderzijde en hebben boven het kalf vierdelig gelede bovenlichten. Op de horizontale delen tussen de vensters series van twee of drie decoratieve cassettes. Gevelbeëindiging met profilering, onbewerkt fries en kroonlijst met sierlijst.

Interieur: Het rijke en stijlvolle interieur is eveneens van de broers A.D.N. van Gendt en J.G. van Gendt. Het gedecoreerde en in goud- en bronskleur geschilderde plafond is plaatselijk ingedeeld in vakken. Twee kroonluchters van messing. De wanden en toonbanken zijn bekleed met diverse soorten marmer en voorzien van houten panelen met decoratief bronswerk. Aan weerszijden van de entree onttrekken twee omtimmeringen met roosters de verwarmingsradiatoren aan het zicht. In de betimmeringen zijn stipjes parelmoer opgenomen. De tabakspotten op de schappen zijn van Delfts aardewerk en verder beschilderd met Chinese voorstellingen. Reeds eerder is de klimaatkamer genoemd. Rechts achter bevindt zich tegenwoordig de expositieruimte met twee fraaie met houtwerk ingelegde sigarenkasten.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Sigarenwinkel met magazijn, kantoren en inpandige conciërgewoning van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling. Voorts van architectuurhistorische waarde vanwege het bijzondere belang voor de geschiedenis van de architectuur, vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, vanwege het bijzondere matriaalgebruik en vanwege de samenhang tussen interieur en exterieur. Zowel exterieur als interieur zijn redelijk gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Sigarenwinkel